

Het onderwijs op de locatie

DE COMPAGNIE

 OSG / Sevenwolden

Je doet ertoe!

Praktijkonderwijs richt zich op de ontwikkeling van onze leerlingen op meer dan leren alleen. Wonen, werken, vrije tijd en burgerschap vormen de vier pijlers van het PrO.

Praktijkonderwijs

Praktijkonderwijs wordt zo veel mogelijk afgestemd op de mogelijkheden van de individuele leerling. Het is onderwijs op maat.

Praktijkonderwijs werkt met de leerling aan zijn persoonlijke ontwikkeling, gericht op een plaats op de arbeidsmarkt, een vervolgopleiding of een combinatie van allebei. Het biedt de mogelijkheid om via door de leerling zelf gekozen stages in de praktijk te leren. Daarnaast wordt veel aandacht besteed aan zelfstandig wonen, werken en een zinvolle vrijetijdsbesteding. Er geldt geen vaste cursusduur, maar wel een leeftijdsgrens. Het praktijkonderwijs eindigt in elk geval in het schooljaar waarin een leerling 18 jaar wordt. Onze leerlingen doen geen centraal examen, maar zij bouwen hun bewijzenmap (portfolio) op en presenteren die als zij op stage gaan, solliciteren of zich aanmelden voor een vervolgopleiding.

Fijn dat je er bent

Dit beschrijft in het kort onze manier van omgaan met elkaar. Onze school is een kleine school voor voortgezet onderwijs. We kennen elkaar en gaan respectvol met elkaar om. De school is van ons allemaal en we zorgen met ons allen dat alles goed loopt. We werken doorlopend aan de veilige school. Heb je problemen, dan kun je daarover op school praten. We lossen niet alles op, maar nemen je wel serieus en proberen met jou een oplossing te vinden.

Leerlingen werken al snel heel zelfstandig, dat past bij onze manier van omgaan met elkaar. Op de Compagnie schenken we aandacht aan de grote stap die leerlingen zetten van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs. Leerlingen die langer meedraaien krijgen steeds meer verantwoordelijkheid, zodat ze goed voorbereid hun toekomst tegemoet gaan.

Groepen

Bij de Compagnie bestaan de groepen uit ongeveer 15 leerlingen. In de bovenbouw wordt op een andere manier gewerkt. Daar hebben we geen gewone groepen, maar individuele roosters. De begeleiding is dan in handen van coaches.

Individueel Ontwikkelingsplan

Praktijkonderwijs biedt onderwijs op maat. Voor iedere leerling wordt een goede en volledige leerroute uitgestippeld. Deze leerroute beschrijven we in een plan, het individueel ontwikkelingsplan (IOP). Het IOP wordt regelmatig besproken en als dat nodig is, bijgesteld, uitgebreid en aangepast. Elke leerling op de Compagnie heeft dus een eigen IOP.

In de loop van schooljaar drie wordt gestart met het plannen van de overgang van

school naar werk, vervolgonderwijs of een combinatie daarvan. Dit wordt vastgelegd in een Individueel TransitiePlan (ITP). Bij de start wordt door de school een inschatting gemaakt van de plaats en het niveau van de uitstroom. Op basis daarvan wordt het plan opgesteld. Dit wordt besproken met de leerling en de ouders/verzorgers. Het transitieplan is onderdeel van het IOP en kan doorlopend worden bijgesteld, uitgebreid of aangepast.

VIER FASEN

Binnen de Compagnie bestaat het onderwijs uit vier fasen, namelijk;

Fase 1: Basisvorming

In de basisvorming wordt gewerkt met de leerlijnen van Strux die bestaat uit zes samenhangende leerlijnen:

- Nederlands
- Rekenen en wiskunde
- Ik en de Maatschappij
- Ik, leren en Werken
- Praktische sector oriëntatie
- Seksuele vorming en relaties

Ook gebruiken we de boeken van Deviant voor Nederlands en Rekenen en Wiskunde. Daarnaast worden in de basisvorming lessen sociale en communicatieve vaardigheden aangeboden.

Naast het theorieaanbod heeft de school een ruim aanbod aan praktijkvakken, waar leerlingen zich kunnen oriënteren op praktijkmogelijkheden en eigen interesses.

In de zes leerlijnen wordt de nadruk gelegd op het verwerven van kennis en aandacht voor het ontwikkelen van sociale- en praktische vaardigheden. Zowel in het dagelijks leven als op de toekomstige werkplek zijn deze vaardigheden belangrijk. Strux gaat uit van de drieslag 'denken, doen en nakijken':

- De lesstof sluit aan bij de werkelijkheid;
- Er wordt vanuit een zo reëel mogelijke omgeving gewerkt;
- Actief en zelfstandig werken en leren wordt bevorderd;
- En de eigen ervaringswereld staat centraal.

In het praktijkonderwijs laten we leerlingen functioneel leren (wat je doet, doet er toe) en werken alle leerlingen in hun tempo en op hun niveau.

In het derde leerjaar wordt Strux afgerond. De leerlingen zijn dan voldoende voorbereid op het werken met een eigen plan. Ze kunnen oefenen met stage op school en ontdekken waar hun interesses, voorkeuren en sterke kanten liggen. In dit leerjaar wordt een arbeidsinteresseset afgenomen. In de loop van het derde jaar wordt gestart met het transitieplan. Dit plan beschrijft de aanpak van school naar werk of vervolgonderwijs. Allereerst wordt een voorspelling gedaan in welke richting en op welk niveau de leerling zal uitstromen. Dat biedt houvast voor het onderwijsprogramma. De voorspelling is gebaseerd op de mogelijkheden en de prestaties van de leerling tot dat moment. Wanneer daar aanleiding toe bestaat wordt de voorspelling en daarmee het onderwijsprogramma bijgesteld.

Fase 2a: Portfolioleren; Arbeidsvoorbereiding

Na de onderbouw stromen de leerlingen door naar de bovenbouw waarin het werken met de portfoliomap centraal staat. **Portfolio is een ander woord voor verzamelmap en dat is precies de bedoeling. Het portfolio is een map met informatie die een goed beeld geeft van de mogelijkheden en de leerdoelen van de leerling. Het portfolio bevat een ontwikkelplan en een overzicht van de al beheerste competenties en bewijzen daarvan.**

Onze leerlingen werken met een eigen plan. Eerst bedenken ze wat ze willen bereiken. Vervolgens zetten ze dit om in een plan van aanpak. Dit plan bespreken ze met medeleerlingen, met thuis en met hun schoolloopbaanbegeleider. Na die gesprekken kunnen ze hun plan nog aanpassen of zelfs helemaal herschrijven. Uiteindelijk weten ze wat ze van plan zijn. Een leerling die een definitief plan heeft, gaat een contract met zichzelf aan en is verantwoordelijk voor de uitvoering ervan.

In zijn map houdt de leerling alles bij; zijn plan, de resultaten en opbrengsten, verslagen en bewijzen. Leerlingen bespreken hun vorderingen en problemen met hun schoolloopbaanbegeleider, medeleerlingen, docenten, stagecoaches en thuis. Met de portfolioaanpak zorgen we ervoor dat leerlingen zich verantwoordelijk voelen voor hun eigen leerweg. Ze weten nu waarom ze iets leren en kunnen zich richten op dat wat ze belangrijk vinden. Toch kiezen leerlingen niet alleen voor leuke vakken. Leerstof die er toe doet of theorie die noodzakelijk is kiezen ze ook. Ze willen immers vooruit.

Zowel in de onderbouw als in de bovenbouw sporen we leerlingen aan om ambitieus te zijn. Wie ambitie heeft, zet zich meer dan honderd procent in, kiest niet alleen voor gemakkelijk of leuk, maar beslist ook voor moeilijk en noodzakelijk. De ervaringen van de afgelopen jaren laten dit duidelijk zien.

Voorbeelden van cursussen op het PrO:

- Lassen NIL (Nederlands Instituut voor Lastechniek);
- Heftruckchauffeur;
- Trekkerrijbewijs;
- Theorie autorijbewijs;
- B-VCA;
- Volwassen EHBO of jeugd EHBO.

Onze school telt vier leerkrachten die in het bezit zijn van het VCA-certificaat. VCA staat voor Veiligheid Certificaat Aannemers. Arbo-regels en veiligheid op de werkplek staan hierbij centraal. Wij bieden onze leerlingen de mogelijkheid om de cursus Basis-VCA te volgen en dit af te ronden met een certificaat.

Fase 2b: Portfolioleren; Entree opleiding MBO

Vanaf 2010 hebben leerlingen op de Compagnie de mogelijkheid om het AKA traject te volgen. Deze opleiding geeft de mogelijkheid om met een diploma door te stromen naar werk of om over te stappen naar een MBO opleiding niveau 2. We werken daarbij nauw samen met het Friesland College te Heerenveen en Leeuwarden.

Tot nu toe zijn alle leerlingen die zich voor het examen hebben opgegeven geslaagd. De leerlingen leren tijdens de opleiding zelfstandig te werken aan schoolopdrachten, vooral Nederlands en Rekenen zijn daarbij

belangrijke vakken.

Ook verslagen maken en situaties beschrijven horen bij de opdrachten voor het examen. Verder moet de leerling zich verdiepen in de politiek, hij/zij moet weten hoe je gezond moet leven, met geld kunnen omgaan en kijken naar de wereld om zich heen. Daarnaast is er de verplichting om stageuren te draaien bij een erkend stagebedrijf. Het stagekantoor bij ons op school speelt een belangrijke rol bij het vinden van een geschikte stageplek.

Tijdens de oefenperiode op het stagebedrijf leren leerlingen hoe het is om in een bedrijf mee te draaien en te werken. Hoe het is om kritiek te krijgen, met collega's samen te werken en een praatje te maken. Heel belangrijk is dat leerlingen leren naar zichzelf te kijken en zo te ontdekken hoe ze gegroeid zijn en zich ontwikkeld hebben.

Ook dit jaar zijn we met de nieuwe groep instrumers in de bovenbouw gestart met de Entree-opleiding. Dit is een nieuwe niveau 1 opleiding waarin Nederlands en Rekenen een zwaarder accent krijgen dan voorheen. Voorlopig gaan we gewoon door met het stimuleren van de leerlingen om zoveel mogelijk uit zichzelf te halen. Zodoende blijft de focus op goed voorbereid worden op een baan én ook op een opleiding kunnen afronden met een diploma... werken en leren dus.

Fase 3: Uitstroom

Het hele onderwijsproces is gericht op arbeidstoeleiding, doorleren op een ROC of een combinatie (werken en leren) hiervan.

- Externe stages, in een bedrijf of instelling.
- Oriënterende stages in verschillende bedrijven, daarna plaatsingsstage die uit kan monden in arbeidscontract.
- Branchegerichte cursussen zijn van belang, als voorbereiding op of ondersteuning van de externe stage. Ook geven ze meer kansen op succesvolle uitstroming naar niveau 1 van het ROC.
- Deelopleidingen binnen het ROC.
- Sociale vaardigheidstraining.

Fase 4: Nazorg

Als leerlingen van school zijn, blijft de Compagnie hen enige tijd volgen. De school houdt gedurende twee jaar na het verlaten van de school bij hoe het de leerlingen vergaat. Veruit de meeste schoolverlaters volgen zonder problemen hun ingeslagen pad. Maar als zich problemen voordoen, dan kan de school een rol vervullen in het oplossen ervan. Nazorg wordt geregeld door het stagebureau en vindt plaats op aanvraag. Ons uitgebreide netwerk biedt daarin veel mogelijkheden.

Beroepsstage

Onze school heeft een stagebureau ingericht waar vier stagecoaches werken die leerlingen begeleiden in het vinden van stageplaatsen en werk.

De stagecoaches vormen het aanspreekpunt voor alle vragen rondom het traject naar werk en zorgen voor:

- het begeleiden van leerlingen en leerbedrijven;
- het bespreken van de voortgang en het evalueren van de ontwikkeling;
- het onderhouden van nauwe contacten met instanties die betrokken zijn bij de arbeidsplaatsing van de schoolverlaters.

De werkzaamheden van het stagebureau staan uitvoerig beschreven in het stagebeleidsplan.

Rondom alle ontwikkelingen op het gebied van de participatiewet en de wet WMO hebben wij als school uitvoerig contact met alle gemeenten in de regio.

Burgerschap en maatschappelijke betrokkenheid: Burgerschapstage

Sinds 1 februari 2006 waren scholen in het basis- en het voortgezet onderwijs verplicht om werk te maken van actief burgerschap en sociale integratie. In het curriculum werd dit weggezet onder de noemer 'Maatschappelijke stage'. Op onze vestiging is en was het daarnaast een vast onderdeel van onze domeinen: Wonen, Werken, Vrije tijd en Burgerschap.

Sinds vorig jaar is het niet meer verplicht om leerlingen een traject maatschappelijke stage aan te bieden. Toch willen wij op de Compagnie de leerlingen begeleiden in een proces zodat ze op den duur die zelfstandige burgers worden waar de maatschappij om vraagt: productief, betrokken, actief en respectvol. In de derde klas doen bij ons de leerlingen daarom een burgerschapstage. Voor een bepaalde periode en een afgesproken aantal uren draaien leerlingen mee met vrijwilligers in onze maatschappij. Dit kan zijn dat ze meedraaien in de sportkantine, meehelpen met vrijwilligers in een bejaardentehuis of bijvoorbeeld een steentje bijdragen aan de voedselbank. Niet omdat het moet, maar omdat we het een belangrijk onderdeel vinden van ons onderwijs!

Presentis

Binnen de Compagnie werken wij met Presentis, een leerlingvolgsysteem speciaal ontworpen voor praktijkonderwijs. Voor ouders en leerlingen bestaat de mogelijkheid om de behaalde cijfers en aanwezigheid in te zien in dit leerlingvolgsysteem.

Ook gespreksverslagen krijgen een plek in dit systeem. Ouders en leerlingen krijgen daartoe aan het begin van het schooljaar een inlogcode uitgereikt.

Ook de uitslagen van toetsen komen bij ons in Presentis te staan. Leerlingen krijgen cijfers voor;

- Methode gebonden toetsen van de Deviant boeken Nederlands en rekenen;
- Methode onafhankelijke toetsen, de zogenaamde TOA toetsen;
- Overige cijfers worden berekend op basis van inzet, netheid en samenwerken.

Daarnaast wordt er gewerkt met competenties. Leerlingen laten in verschillende contexten zien wat ze kunnen en worden beoordeeld door praktijkdocenten. Algemene competenties, zoals op tijd komen, je werkplek netjes achterlaten, collegialiteit, enz. worden beoordeeld door iedereen op onze school (360 graden feedback).

ICT-onderwijs

In de lessituaties wordt veelvuldig gebruik gemaakt van ICT-faciliteiten zoals computers en laptops. Bij een aantal vakken wordt gebruik gemaakt van smartphones van leerlingen. In de theorielokalen hangen digibeamers, in sommige staan extra leerlingcomputers. Daarnaast staan op de leerlingwerkplekken computers waar de leerlingen in groepjes of klassikaal gebruik van kunnen maken.

NOG MEER WETEN?

De Compagnie
Buitenbaan 3
8441 HB Heerenveen
Routebeschrijving

tel: (0513) 654 155
e-mail: dc@sevenwolden.nl

Je doet ertoe!

